

Edukasyong Pantahanan at Pangkabuhayan

Quarter 1 - Module 2

Week 1: Pagsasagawa ng Survey
Tungkol sa Halamang Ornamental
(Agrikultura)

ALTERNATIVE DELIVERY MODE
ADM

Kagawaran ng Edukasyon • Republika ng Pilipinas

Edukasyong Pantahanan at Pangkabuhayan – Grade 4
Alternative Delivery Mode

Quarter 1 - Modyul 2: Pagsasagawa ng Survey tungkol sa Halamang Ornamental
Unang Limbag, 2020

Paunawa hinggil sa karapatang – sipi. Isinasaad ng Seksyong 176 ng Batas ng Pambansa Bilang 8293: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-isip sa ano mang akda ng Pamahalaan ng Pilipinas. Gayon pa man, kailangan muna ang pahintulot ng pamahalaan o tanggapan kung saan ginawa ang isang akda upang magamit sa pagkakakitaan ang nasabing akda. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang patawan ng bayad na *royalty* bilang kondisyon.

Ang mga akda / materyales (mga kwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand names*, tatak o *trademarks*, atbp.) na ginamit sa aklat na ito ay sa nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsikapang mahanap at mahingi ang pahintulot ng mga may karapatang-ari upang magamit ang mga akdang ito. Hindi inaangkin ni kinakatawan ng mga tagapaglathala (*publishers*) at may-akda ang karapatang-aring iyon.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon – Division of Valencia City
Schools Division Superintendent: Rebonfamil R. Baguio

Development Team of the Module

Authors:	Reamie C. Berial
Editor:	Ronald I. Flores, HT-1
Reviewers:	Fortunato R. Ocaya, Jr. – EPS, MTB-MLE Sarah Jane A. Valdez, EPS, EPP/TLE/TVL
Illustrator:	Juniver Kris B. Jimeno
Layout Artists:	John Rimmon I. Taquiso Israel C. Adrigado
Management Team:	
Chairperson:	Rebonfamil R. Baguio <i>Schools Division Superintendent</i>
Co-Chairperson:	Eugene I. Macahis, Jr. Asst. Schools Division Superintendent
Members:	Jayvy C. Vegafria, CID Chief ES Sarah Jane A. Valdez, EPS – EPP/TLE/TVL Analisa C. Unabia, EPS – LRMS Zaldy G. Ampong, PSDS Joan Sirica V. Camposo, Librarian II Israel C. Adrigado, PDO II

Inilimbag sa Pilipinas ng:

Department of Education - Division of Valencia City

Office Address: Lapu-lapu Street, Poblacion, Valencia City 8709

Telefax: (088) 828-4615

Website: deped-valencia.org

4

Edukasyong Pantahanan at Pangkabuhayan

Quarter 1 - Module 2

Week 1: Pagsasagawa ng Survey Tungkol sa Halamang Ornamental (Agrikultura)

Ang kagamitan sa pagkatutong ito ay magkatuwang na inihanda at sinuri ng mga guro mula sa mga pampublikong paaralan. Hinihikayat namin ang iba pang mga guro at iba pang nasa larangan ng edukasyon na mag-email ng kanilang puna, komento at rekomendasyon sa Kagawaran ng Edukasyon sa region10@deped.gov.ph.

**Lubos naming pinapahalagahan ang inyong mga
puna at rekomendasyon.**

Panimula

Sa Modyul na ito mas mapapalalim ang kaalaman sa paghahalaman. Inaasahang magsasagawa ng mga survey ang bawat mag-aaral upang matukoy ang mga halamang ornamental ayon sa: ikagaganda ng tahanan; kagustuhan ng mamimili; mga pagbabago sa kalakaran sa pagpapatubo ng halamang ornamental; pagsagawa ng disenyo o planong pagtanim ng halamang ornamental at iba pang halamang angkop dito; at ang paraan ng pagtanim at pagpapatubo ng mga halamang ornamental.

Ihanda mo na ang iyong sarili para sa iyong paglalakbay sa mundo ng paghahalaman! 😊

Mga tala para sa Guro

Ang modyul na ito ay nangangailangan ng pagsasaliksik sa internet o sa halamanan.

Gabayan ng mabuti ang mag-aaral sa kanilang gawain. Paalalahanan sila sa mga alituntunin sa responsabling paggamit ng internet. Siguraduhing ligtas ang pupuntahan at may nakatatandang gagabay sa kanilang pagsasaliksik.

Alamin

Maraming kaalaman ang kailangang matutunan kung nais mong magkaroon o magparami ng halamang ornamental. Upang makuha mo ang mga kaalaman sa paghahalaman, maaari kang gumamit ng survey kung anong halaman ang mainam itanim. Maari ring makipanayam sa mga taong marami ng karanasan sa pagtatanim. Magagamit naman ang teknolohiya sa pagsasaliksik kung mayroon kang sapat na kagamitan.

Mga layunin sa pagkatuto:

1. Nakapagsasagawa ng survey upang matukoy ang mga halamang ornamental ayon sa ikagaganda ng tahanan, gusto ng mamimili, panahon, pangangailangan at kita ng mga nagtatanim.
2. Makagagawa ng survey upang matukoy ang pagbabago sa kalakaran ng pagpapatubo ng halamang gulay na kasama sa halamang ornamental.
3. Nakagagawa ng survey upang upang matukoy ang disenyo o plano ng pagtatanim ng pinagsamang halamang ornamental at iba pang mga halamang angkop dito.
4. Nakasasagawa ng survey upang matukoy ang paraan ng pagtatanim at pagpapatubo.

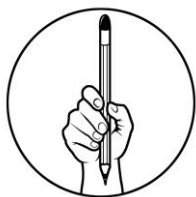
Paano matuto sa Modyul na ito:

Upang makamit ang layunin na inilalahad sa itaas, gawin ang mga sumusunod na hakbang:

- Basahin at unawain nang mabuti ang aralin.
- Sundin at gawin ang inilalahad na panuto sa bawat pagtataya at pagsasanay.
- Sagutin ang lahat na pagtataya at pagsasanay.

Icons sa Modyul na ito

	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalaman ng layunin sa pagkatuto na inihanda upang maging gabay sa iyong pagkatuto.
	Subukin	Ito ay mga pagsasanay na sasagutin upang masukat ang iyong dating kaalaman at sa paksang tatalakayin.
	Balikan	Ang bahaging ito ay may kaugnayan sa nakaraang aralin at sa iyong bagong matututunan
	Tuklasin	Ipakikilala ang bagong aralin sa pamamagitan ng gawaing pagkatuto bago ilahad ang paksang tatalakayin
	Suriin	Ito ay pagtatalakay sa pamamagitan ng gawain sa pagkatuto upang malinang ang iyong natuklasan sa pag-unawa sa konsepto.
	Pagyamanin	Ito ay mga karagdagang gawain na inihanda para sa iyo upang ikaw ay magiging bihasa sa mga kasanayan.
	Isaisip	Mga gawaing idinisenyo upang maproseso ang inyong natutunan mula sa aralin.
	Isagawa	Ito ay mga gawaing dinisenyo upang maipakita ang iyong mga natutunan na kasanayan at kaalaman at ito ay magamit sa totoong sitwasyon.
	Tayahin	Ang pagtatasang ito ay ginamit upang masusi ang inyong antas ng kasanayan sa pagkamit ng layunin sa pagkatuto
	Karagdagang Gawain	Ito ay mga karagdagang gawaing pagkatuto na dinisenyo upang mas mahasa ang iyong kasanayan at kaalaman.

Subukin

Panuto: Basahing mabuti ang mga pahayag. Isulat ang TAMA kung tama ang pahayag. Isulat ang MALI kung hindi.

- _____ 1. Kailangang magsaliksik tungkol sa paghahalaman kung nais mong madagdagan ang iyong kaalaman sa pagtatanim.
- _____ 2. Ang sunflower ay itinatanim gamit ang buto nito.
- _____ 3. Ang marcotting ay isang paraan ng pagtatanim ng halamang ornamental kasama ang mga halamang gulay.
- _____ 4. Ang halamang gumagagapang ang pinakaangkop na isama sa mga halamang ornamental.
- _____ 5. Ang paghahanda ng kagamitan sa pagtatanim ang pinakahuling dapat tandaan sa pagtatanim.
- _____ 6. Magiging maayos ang resulta ng gawain kung ito ay nakaplano.
- _____ 7. Kailangang magsagawa ng survey kung ikaw ay baguhan pa lamang sa larangan ng pagbebenta at pag aalaga ng halaman.
- _____ 8. Ang pagtatanim ng pinagsamang halamang ornamental at halamang gulay ay hindi kasiya-siyang gawain.
- _____ 9. Mahalaga ang pagpaplano sa gawain bago magsimula.
- _____ 10. Ang bougainvillea ay gumagamit ng tuwirang pagtatanim.

Aralin

1

Pagtukoy ng Halamang Ornamental ayon sa Pangangailangan

Sa pagtatanim o pagpapalaki ng halamang ornamental sa ating tahanan o sa ating pamayanan, maraming bagay ang kailangang isaalang-alang. Kabilang dito ay ang mga pangangailan sa pagtatanim, kung ano ang naangkop sa pagtatamnan, at ano ang gusto ng mga mamimili kapag gagawin itong pagkakakitaan.

Balikan

Panuto: Isulat sa bawat hanay ang mga halamang naaangkop dito.

Halamang namumulaklak

Halamang Di-namumulaklak

Tuklasin

Si Aling Mila ay isang tanyag na maghahalaman. Siya ang isa sa mga may-ari ng maraming halamang ornamental sa buong Pilipinas. Gustong-gusto mong maging katulad niya. Ikaw ay nabigyan ng pagkakataong makipagpanayam sa kanya. Anu-ano ang kailangan mong alamin o itanong sa kanya?

Panuto: Gamitin ang tseklist sa ibaba. Lagyan ng tsek (/) ang puwang kung isa ito sa kailangan mong alamin:

- _____ Ano ang mabuting naidudulot nito sa bakuran, tahanan o pamayanan?
- _____ Anong halaman/punong ornamental ang gusto ng mga mamimili?
- _____ Kailan dapat itanim ang mga halaman/punong ornamental?
- _____ Anu-anong mga kagamitan at kasangkapang angkop gamitin sa pagtatanim ng halamang ornamental?
- _____ Ano ang mabuting naidudulot sa pagsasagawa ng simpleng landscaping ng halaman/punong ornamental.

Karagdagang Kaalaman:

Ang halamang ornamental ang isa sa mga nagbibigay ng ganda sa mga lugar gaya ng paaralan, hotel, restawran at sa ating mga tahanan.

May iba't-ibang uri ng halamang ornamental. May namumulaklak at hindi namumulaklak, may malalaki at maliliit na dahon, may madali at mahirap alagaan, may nabubuhay sa tubig, may nangangailan ng sikat ng araw at may hindi gaanong nangangailangan ng sikat ng araw. Ang mga ito ay kailangan isaalang-alang sa pagsasagawa ng landscape gardening.

Suriin

Panuto: Gamit ang internet, kagamitan ng mag-aaral o ng iyong sariling kaalaman, sagutin ang mga katanungan sa ibaba. Gamitin ang puwang na nakalaan para sa iyong sagot.

1. Anu-anong mga halaman ang gusto ng mga mamimili?

---

2. Anu-anong mga halamang ornamental ang maaaring itanim sa tag-araw at tag-ulan?

---

3. Sa pagtanim ng halamang ornamental, anong mga kagamitan ang kailangang ihanda?

---

4. Ano ang kailangan gawin upang ang halaman ay maging kaaya-aya sa mamimili kung ito ay ibebenta?

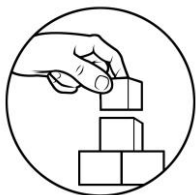

---

5. Ano ang kailangang gawin upang mapaganda ang isang simpleng bakuran?

Pagyamanin

Magsaliksik sa internet o sa batayang aklat kung paano dapat isagawa ang isang *survey*. Isa-isahin ang mga hakbang sa ibaba.

Isaisip

1. Anong pamamaraan ang gagamitin upang matukoy ang mga halamang ornamental bilang isang pangangailangan ng tao at ng pamayanan?

---

2. Sa anong paraan ginagawa ang survey?

Isagawa

Panuto: Lagyan ng tsek (/) ang kahon kung ang pangungusap ay isang pamamaraan sa pagsagawa ng survey at (x) ekis kung hindi.

- ☐ Alamin kung anong halaman ang mainam itanim.
- ☐ Magtanong sa mga nagbebenta kung ano ang gusto ng mga mamimili.
- ☐ Magsaliksik kung anong mga halaman ang angkop sa mainit at malamig na panahon.
- ☐ Pumunta sa paaralan, parke at restawran at kumuha ng sanga ng mga halaman.
- ☐ Humingi ng halaman sa mga may-ari ng halamang ornamental.

Tayahin

Panuto: Basahing mabuti ang mga pahayag. Isulat ang TAMA kung tama ang pahayag. Isulat ang MALI kung hindi.

- _____ 1. Kailangang magsaliksik tungkol sa paghahalaman kung nais mong madagdagan ang iyong kaalaman sa pagtatanim.
- _____ 2. Ang halamang ornamental ang isa sa mga nagbibigay ng kagandahan sa tahanan.
- _____ 3. Walang silbi ang mungkahi ng mga eksperto kung ikaw ay magtatanim.
- _____ 4. Magiging mabenta ang mga halaman kung kaaya-aya ang mga paso nito.
- _____ 5. Tutubo kaagad ang mga halaman kung itinanim kahit hindi na diligan.

- _____ 6. Kailangang magsagawa ng survey kung hindi mo gaanong alam ang pagtanim ng isang halaman.
- _____ 7. Ang pakikipagpanayam sa mga mga eksperto sa pagtanim ay makakatulong sa maayos na pagpapatubo ng halaman.
- _____ 8. Ang pagsasagawa ng survey ay nakakatulong sa pagkalap ng mga mahahalagang impormasyon sa pagtanim.
- _____ 9. Aksaya sa pera at oras ang paggamit ng internet sa pagsasaliksik.
- _____ 10. May mga halamang ornamental na namumulaklak at dinamumulaklak.

Karagdagang Gawain

Gumawa ng plano upang makapagsagawa ng survey. Ilista ang mga hakbang na gagawin sa kaliwang bahagi ng kahon at isulat ang mga katanungang gagamitin sa isasagawang survey.

Mga Hakbang na sa Pagsasagawa ng Survey	Mga katanungan

Answer Key

Isagawa	1. /
	2. /
	3. /
	4. x
	5. x

Subukin	1. TAMA
	2. TAMA
	3. MALI
	4. MALI
	5. MALI
	6. TAMA
	7. TAMA
	8. MALI
	9. TAMA
	10. MALI

Tayahin	1. TAMA
	2. TAMA
	3. MALI
	4. TAMA
	5. MALI
	6. TAMA
	7. TAMA
	8. TAMA
	9. MALI
	10. TAMA

Isaisip	1. pagsu-survey
	2. pagsasaliksik,
	pakikipagpanayam

Aralin 2

Intercropping ng Halamang Ornamental sa Halamang Gulay

Sa pagtatanim, alam mo ba na maaaring pagsamahin ang halamang ornamental sa iba pang halaman gaya ng gulay? Ang pagtatanim nito na pinagsama ay lubhang nakakasiyang gawin. Ito'y nakakapagpaganda na ng tahanan at may makukuha ka pang sariwang mga gulay dito. Hindi ito gaanong mahirap sapagkat, kahit sa paso lamang ay pwede ka nang makapagtanim ng pinagsamang mga halaman. Magiging maayos din ang pagtatanim kung alam mo ang mga halamang gulay na angkop para sa mga halamang ornamental.

Balikan

Panuto: Isulat sa tamang hanay ang mga sumusunod na halaman.

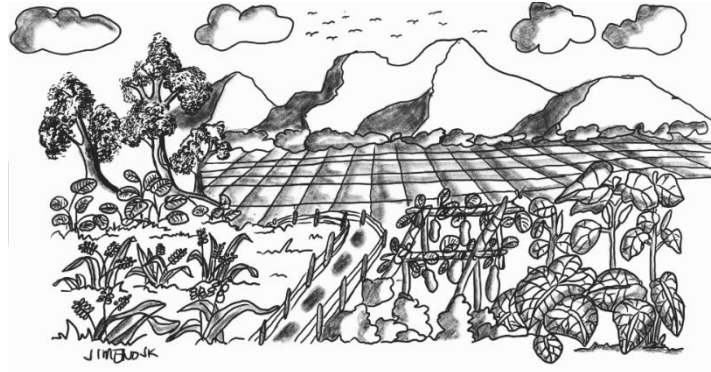
talong	rosas	repolyo	bermuda grass
kalabasa	sampaguita	dahlia	kangkong
	gumamela	<i>san franciso</i>	

Halamang Ornamental	Halamang Gulay

Tuklasin

Panuto: Tingnang maigi ang larawan at sagutin ang mga katanungan kasunod nito.

1. Ano ang masasabi mo sa pagkakaayos ng mga halamang nasa larawan?

---

2. Maaari bang pagsamahin ang halamang ornamental at gulay sa isang taniman?

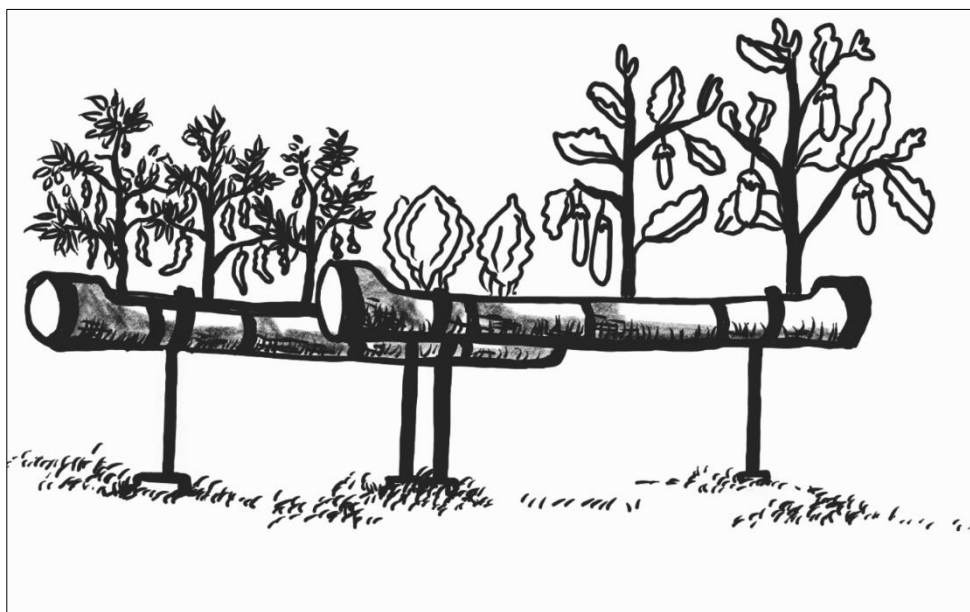
Upang mas lumawak ang kaalaman tungkol dito, basahin at unawaing mabuti ang mga ilalahad ng bawat pahina.

INTERCROPPING

Ang *intercropping* ay paraan ng pagtatanim kung saan pinagsasama ang halamang ornamental at halamang gulay. Ginagawa ito hindi lamang sa malalaking taniman, kundi maging sa paso lamang.

Ang pagkakaroon ng *intercropping garden* ay nangangailangan ng ibayong pag-aalaga subalit sulit naman ang pagod dahil hindi mahirap ang pagpapatubo ng mga halamang gulay. Kailangan mo lamang ng lugar na pagtataniman. Maaari ding gumamit ng mga kawayan upang gapangan ng mga gulay tulad ng ampalaya at sitaw kung maliit lamang ang iyong espasyo.

Ang pagtatanim ng pinagsamang halamang ornamental at gulay ay kasiya-siyang gawain. Bukod sa nagbibigay ganda sa bakuran, nakapagbibigay pa ito ng sariwang gulay na makakain. Magiging maayos ang pagtatanim kung mayroong kaalaman na angkop sa halamang ornamental at gulay. Hindi mahirap magsagawa ng ganitong gawain, dahil kahit sa mga paso lamang na nakaayos ay maaari ng maging kaakit-akit ang gawain. Isa rito ay ang mga halamang herbs. Ito ay kalimitang ginagamit na halamang pantanim gaya ng murang dahon ng sibuyas, pechay, letsugas, mani (maaaring nakakain at ornamental), upland kangkong, at kamote. Ang mga halamang *herbs* na ito ay maaring makasama ng mga ornamental na mint, cosmos, marigold, zinnia, portulaca, bermuda grass, at dahlia.

Suriin

Panuto: Muling magsagawa ng isang survey upang matukoy ang pagbabago ng kalakaran sa pagpapatubo ng halamang ornamental. Pumunta sa lugar kung saan may tanim na halamang ornamental. Magtanong kung maaari ba itong taniman na kasama ng halamang gulay at sagutin ang nakahandang mga survey questions.

Pangalan ng taong tinanong (tagapagpanayam):

Trabaho ng tagapagpanayam:

Lugar kung saan makikita ang taniman:

Araw at oras ng panayam:

Mga katanungan: (*survey questions*)

1. Anong mga halamang gulay ang maaaring isama sa mga halamang ornamental?

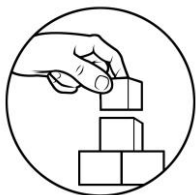
_____
_____.

2. Maaari bang isama sa taniman ang halaman gulay na namumunga sa mga halamang ornamental na namumulaklak?

_____
_____.

3. Anong paraan ang pwedeng gawin kapag ang gulay na isasama ay mas madaling maani sa tamang panahon?

_____
_____.

Pagyamanin

Magsaliksik kung paano isinasagawa ang intercropping sa iba't ibang lugar. Magdikit ng dalawang larawan ng iba't-ibang paraan ng pagsasagawa nito.

Isaisip

Sagutin ang sumusunod.

1. Ano ang intercropping?

---

2. Anu-ano ba ang karaniwang halamang gulay na itinatanim kasama ng mga halamang ornamental?

---

3. Paano nakakatulong ang intercropping sa ating pang araw-araw na pamumuhay?

Isagawa

Panuto: Pumunta sa inyong bakuran kung saan may mga pananim na halaman. Ilista ang mga halamang ornamental at mga halamang gulay na iyong makikita.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

May intercropping ba sa sarili ninyong bakuran? Pag-usapan sa pamilya kung paano posibleng maisagawa ito sa susunod na taniman gamit ang mga halamang iyong nailista. Isulat kung ano ang mungkahi ng bawat kasali sa usapan sa kahong nakalaan.

Kasapi ng Pamilya	Mungkahi kung paano magsagawa ng <i>intercropping</i> sa bakuran

Tayahin

Panuto: Basahing mabuti ang mga pangungusap. Lagyan ng masayang mukha (☺) ang hanay **A** kung ikaw ay sang-ayon sa pahayag, at malungkot na mukha (☹) sa hanay **B** kung di sang-ayon.

	A	B
1. Ang halamang gulay at halamang ornamental ay maaaring pagsamahin sa iisang taniman.	☐	☐
2. Ang pagtatanim ng pinagsamang halamang ornamental at halamang gulay ay hindi kasiya-siyang gawain.	☐	☐
3. Ang intercropping ay paraan ng pagtatanim ng halamang ornamental na maaaring isama ang halamang gulay.	☐	☐
4. Maaaring isama ang halamang namumulaklak sa halamang gulay na namumunga.	☐	☐
5. Mas madali tayong makakakuha ng mga kailangan sa pagluluto dahil sa intercropping ng ornamental at gulay na halaman.	☐	☐
6. Nagbibigay ng lantang gulay na makakain Ang pagkakaroon ng intercropping ng halamang gulay at halamang ornamental.	☐	☐
7. Ang mga halamang herbs hindi maaring makasama ng mga ornamental na mint, cosmos at marigold.	☐	☐
8. Maaaring gumamit ng mga kawayan upang gapangan ng mga gulay.	☐	☐
9. Magiging maayos ang pagtatanim kung mayroong kaalaman na angkop sa halamang ornamental at gulay.	☐	☐
10. Ang pagkakaroon ng intercropping garden ay nangangailangan ng ibayong pag-aalaga.	☐	☐

Karagdagang Gawain

Panuto: Tukuyin kung ang uri ng halaman ay **gulay** o **ornamental**. Isulat ang tamang sagot sa kaukulang kahon sa kanan.

URI NG HALAMAN	GULAY O ORNAMENTAL
1. Talong	
2. Rosas	
3. Gumamela	
4. Pechay	
5. Santan	

Answer Key

Tayahin
1. A
2. B
3. A
4. A
5. A
6. B
7. B
8. A
9. A
10. A

Isaisip
1. Pagtatanim ng halamang ornamental
kasama ang halamang gulay.
2.
3. nakakap

Karagdagang Gawain
1. gulay
2. ornamental
3. ornamental
4. gulay
5. ornamental

Balikan	
Halamang Ornamental	Halamang Gulay
Rosas	talong
Sampaguita	kalabasa
gumamela	repolyo
dahlia	kangkong
san francisco	
bermuda grass	

Aralin

3

Pagtukoy sa Disenyo O Plano ng Pagtatanim ng Pinagsamang Halamang Ornamental at ibang pang Halamang Angkop Dito

Ang isang gawain ay maisasakatuparan kung may mabuting pagpaplano. Ang pagplano ay isang paraan upang maging maayos ang isang gawain. Ito ay nakakatulong upang makatipid sa pera, oras, lakas at kagamitan. Ang plano at disenyo ng pagtatanim ng pinagsamang halamang ornamental at ibang uri ng halamang angkop dito ay kailangan planuhin at paghandaan.

Balikan

Panuto: Lagyan ng tsek (/) ang kahon kung ito ay isa sa kailangang tandaan sa pagsasagawa ng *landscape garden*, ekis (x) kung hindi.

- ☐ Alamin ang kalagayan ng lugar.
- ☐ Planuhin ang disenyo.
- ☐ Magsaliksik ng mga halamang mainam na itanim sa lugar.
- ☐ Magtanim kung saan-saan.
- ☐ Makipagpanayam sa mga mga may karanasan sa pagtatanim.

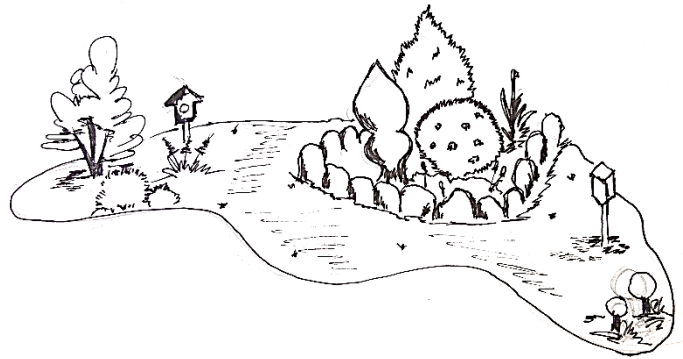
Tuklasin

Ang mga larawang makikita sa ibaba ay ang mga landscape gardening na ginawa nina Mark at Frank. Tingnang mabuti ang dalawang larawan. Ano ang iyong napansin?

Landscape ni Mark

Landscape ni Frank

Panuto: Lagyan ng (/) ang patlang sa kaliwa ng bilang kung ito'y iyong napansin sa larawan:

- ___ 1. Maayos ang pagsagawa ni Mark sa landscape.
- ___ 2. Iba-ibang halaman ang nasa dalawang landscape.
- ___ 3. Pinagplanuhan ni Mark ang kanyang landscape garden di gaya kay Frank.
- ___ 4. Itinanim ni Frank kung saan-saan ang kanyang mga halaman.
- ___ 5. kaaya-aya ang mga halaman sa landscape ni Frank, subalit hindi ito naka ayos.

Karagdagang Kaalaman:

Nasa pagpapalano ang ikaaayos ng pagsasagawa ng disenyo ng pagtatanim ng mga pinagsamang halamang ornamental at iba pang halamang angkop dito. Kapag napag-aralan na ang pisikal na kaanyuan ng lugar ng isasagawang landscaping ng tahanan, kailangang alamin kung alin sa nakatanim na halaman o puno ang dapat tanggalin at yaong iiwan o pananatilihin. Kailangan ring alamin ang kalagayan ng kapaligiran, kung saang lugar sa pagtataniman ang may malakas na hangin sa panahon ng tag-bagyo, ang lugar na may matinding sikat ng araw, ang padaluyan ng tubig baha, at kung saan may pumipinsalang insekto.

Suriin

Gamit ang mga survey questions sa ibaba, magsasaliksik gamit ang internet o magtanong sa eksperto o may-ari ng simpleng *landscape garden* upang malaman kung paano nakagagawa ng disenyo ng pagtatanim ng halamang ornamental at iba pang halamang angkop sa edible landscaping.

1. Ang taniman na matinding nasisikatan ng araw ay maaari bang pagtataniman ng iba't-ibang uri ng halaman? Ipaliwanag ang sagot.

---

2. Paano gawing maayos ang daluyan ng tubig para sa mga pananim?

---

3. Ano ang gagawin upang maging ligtas sa mga insekto ang tanim?

Pagyamanin

Gamit ang internet, lumang magazine o dyaryo, maghanap ng larawan ng isang simpleng landscape. Idikit ang larawan sa ibaba at kilalanin ang mga halaman sa loob nito. Isulat nang maayos sa kaliwang bahagi ng talaan ang mga halamang ornamental na makikita sa larawan at sa kanang bahagi naman ang mga angkop na halamang kasama nito.

Idikit ang larawan dito

Halamang Ornamental	Halamang Dapat Isama sa Pagtanim

Isaisip

Sagutin ang mga sumusunod.

1. Ano ang kailangan gawin upang maging maayos ang paghahanda ng landscape garden?

---

2. Bakit kailangang pagplanuhan ang gagawing pagtatanim?

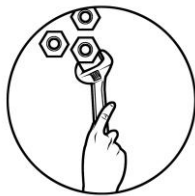

---

3. Ano ang nararapat gawin kung hindi sapat ang kaalaman sa pagpaplano at paghahanda ng landscape garden?

Isagawa

Gamit ang mga lumang magazine, gumupit ng ornamental, *herbal* at *tree landscape*. Suriin kung paano pinagsama-sama ang mga halaman upang mapaganda ang *landscape*.

Tayahin

Panuto: Isulat ang **TAMA** kung ikaw ay sang-ayon sa pahayag. **MALI** kung hindi sang-ayon.

- _____ 1. Mahalaga ang pagpaplano sa gawain bago magsimula.
- _____ 2. Magiging maayos ang resulta ng gawain kung ito ay nakaplano.
- _____ 3. Mahirap isakatuparan ang gawain kung ito'y nakaplano.
- _____ 4. Kailangang magtanong sa eksperto sa paraan ng paglalandscape.
- _____ 5. Hindi na kailangan magsaliksik sa internet, dahil mabilis lng ang paggawa ng landscape.
- _____ 6. Kailangang makipagpanayam sa mga eksperto upang maisagawa ng maayos ang pagkakaroon ng *landscape garden*.
- _____ 7. Kailangang alamin ang kalagayan ng kapaligiran upang maging maayos ang pagtatanim.
- _____ 8. Walang pinsalang dulot ang mga insekto sa mga halaman.
- _____ 9. Hindi kaaya-ayang tingnan ang isang *landscape garden* na nakaplano.
- _____ 10. Maaaring itanim ang mga halamang ornamental kung saan-saan.

Karagdagang Gawain

Pumunta sa inyong bakuran. Maglista ng mga halamang nasa inyong bahay na maaaring gawan ng landscape. Iguhit ang disenyo ng iyong magiging landscape sa loob ng kahon.

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____
- 5. _____
- 6. _____

Answer Key

Tayahin	1. Tama
	2. Tama
	3. Mali
	4. Tama
	5. Mali
	6. Tama
	7. Tama
	8. Mali
	9. Mali
	10. Mali

Tuklasin	1. /
	2. /
	3. /
	4. /
	5. x

Baliklan	1. /
	2. /
	3. /
	4. x
	5. /

Aralin

4

Pagtukoy sa Paraan ng Pagtatanim at Pagpapatubo ng mga Halamang Ornamental

Sa pagtatanim ng halamang ornamental karaniwang ang sanga ang tinuturok sa lupa. Sa halamang gulay naman, karaniwang sa buto nagmumula. May mga halaman o punong ornamental din na sa buto pinararami, gaya ng *herbs* at *vines* o mga halamang gumagapang.

Balikan

Panuto: Isulat ang **B** sa patlang kung ang mga sumusunod na halamang ornamental ay gumagamit ng buto sa pagtatanim. **S** kung ito ay gumagamit ng sanga.

- _____ 1. rosas
- _____ 2. *sunflower*
- _____ 3. sampaguita
- _____ 4. san francisco
- _____ 5. Marigold

Tuklasin

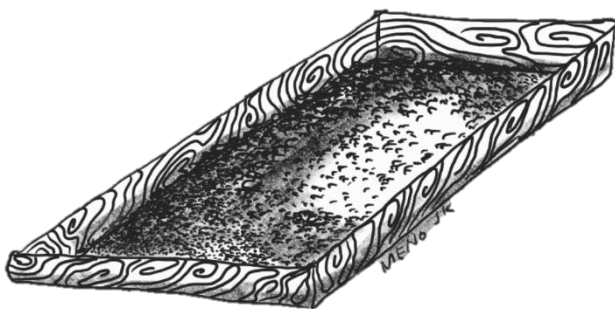
May mga tanim na gumagamit muna ng punlaan bago ilipat sa sa taniman. Mayroon ding direktang itinatanim sa lupa.

Lagyan ng (/) ang hanay kung ang halaman ay gumagamit ng punlaan o direktang itinatanim.

Halamang Ornamental	Gumagamit ng Punla	Direktang Itinatanim
1. sunflower		
2. gumamela		
3. rosas		
4. sampaguita		
5. santan		

Upang malaman kung tama o hindi ang mga sagot, basahin at unawain ang mga sumusunod:

May dalawang uri ang pagtatanim: una ay ang direktang pagtatanim sa halamanan ng buto o tinatawag na tuwiran at di-tuwiran kung gumagamit ng punlaan upang makapagsibol ng bagong tanim.

Pagtatanim sa Punla
(Di- tuwiran)

Pagtatanim Direkta sa Lupa
(Tuwiran)

Wastong paraan sa Di-tuwirang pagpapatubo.

1. Ihanda ang kahong punlaan.
2. Ibadad ng magdamag ang butong pantanim o sanga sa tubig.
3. Ipunla sa kahong punlaan at takpan habang di pa lumalabas ang unang sibol.
4. Kapag nagsisimula nang sumibol ang mga buto, unti-unting ilantad sa araw ang kahong punlaan.
5. Kapag nakabuo na ng tatlo hanggang apat na totoong dahon, maaari na itong ilipat sa tamang taniman.
6. Piliin ang payat at dikit-dikit na punla. Itanim sila na magkakahiwalay sa kahong punlaan upang lumaki ng malusog saka silailipat sa kamang taniman.
7. Iwasang mapinsala ang mga ugat ng punla kung ito ay ililipat tanim.

Wastong Paraan ng Pagtatanim sa Tuwirang Pagpapatubo

1. Ihanda ang lupang taniman at diligan.
2. Lagyan ng patpat at tali na may buhol upang maging gabay.
3. Gumawa ng mga butas sa ilalim ng buhol.
4. Maghulog ng 2-3 butong pantanim o sangang pantanim.
5. Takpan ng manipis na lupa ang bawat butas na may pantanim.
6. Maingat na diligan ang paligid ng butas

Suriin

Magsagawa ng survey kung papaano ang pagpapasibol, pag-aalaga at iba pang ginagawa sa mga tanim. Magsaliksik sa internet o magtanong sa miyembro ng pamilya o kakilala na nagtatanim ng halaman. Ilista ang iyong nakuhang impormasyon sa pamamagitan ng pagsagot sa mga hinihingi sa ibaba:

Araw at Oras ng Panayam o pagkuha ng impormasyon	
Pinagkunan ng impormasyon (Pumili ng isa sa ibaba)	
1.Website	
2.Pangalan ng Tagapagpanayam	

Paraan ng pagpapasibol	
Paraan ng pagpapalaki at pag-aalaga	

Pagyamanin

Panuto: Basahin ang mga pangungusap sa ibaba. Itiman ang TAMA sa kabilang hanay kung ikaw tama ang pahayag. Itiman ang MALI kung ikaw di sang-ayon.

	TAMA	MALI
1. Maaaring gamiting punlaan ang kahon na yari sa kahoy.	☐	☐
2. Pwedeng itanim ang punlang walang ugat.	☐	☐
3. Kailangan unti-unting maarawan ang pinasisibol na punla.	☐	☐
4. Maaaring itanim ang sanga ng halaman.	☐	☐
5. Hindi dapat mapinsala ang mga ugat ng punla kung ito ay ililipat tanim.	☐	☐

Isaisip

Sagutin ang mga sumusunod.

1. Ano ang dapat gawin upang dumami ang kaalaman sa pagkakaroon o pagpaparami ng halamang ornamental?

---

2. Paano matutukoy ang pagbabago sa kalakaran ng pagpapatubo ng halamang gulay na kasama sa halamang ornamental?

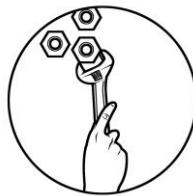

---

3. Paano isasagawa ang isang survey?

Isagawa

Pagsunod-sunurin ang mga hakbang sa di-tuwiran at tuwirang pagpapatubo ng halaman. Lagyan ng bilang 1-5 ang bawat uri ng pagtatanim.

Tuwirang pagtatanim

- ___ Gumawa ng mga butas sa ilalim ng buhol.
- ___ Ihanda ang lupang taniman at diligan.
- ___ Takpan ng manipis na lupa ang bawat butas na may pantanim.
- ___ Maghulog ng 2-3 butong pantanim o sangang pantanim.
- ___ Lagyan ng patpat at tali na may buhol ang tanim upang maging gabay.

Di-tuwirang Pagtatanim

- ___ Ipunla sa kahong punlaan at takpan habang di pa lumalabas ang unang sibol.
- ___ Ihanda ang kahong punlaan.
- ___ Ibabad ng magdamag ang butong pantanim o sanga sa tubig.
- ___ Kapag nagsisimula nang sumibol ang mga buto, unti-unting ilantad sa araw ang kahong punlaan.
- ___ Kapag nakabuo na ng tatlo hanggang apat na totoong dahon, maaari na itong ilipat sa kamang taniman.

Tayahin

Ilagay sa hanay A ang mga sumusunod na halaman kung ito ay ginagamitan ng tuwirang pagtatanim. Sa hanay B kung di-tuwirang pagtatanim.

rosas	sunflower	bougainvillea	marigold	san francisco
gumamela	santan	zinnia	dahlia	mint

HANAY A
_____
_____
_____
_____
_____

HANAY B
_____
_____
_____
_____
_____

Karagdagang Gawain

Mamasyal muli sa inyong bakuran at maglista ng halamang ginagamitan ng tuwiran at di-tuwirang pagtatanim. Ilista sa mga hanay sa ibaba.

Halamat gamit ang tuwirang pagtatanim	Halaman gamit ang di-tuwirang pagtatanim

Answer Key

Halang	Ornamental	
1. sunflower	Gumagamit ng punla	Direktang itinatanim
2. gumamela	Direktang itinatanim	Direktang itinatanim
3. rosas	Direktang itinatanim	Direktang itinatanim
4. sampaguita	Direktang itinatanim	Direktang itinatanim
5. santan	Direktang itinatanim	Direktang itinatanim

Pagpamamag	1. Oo
	2. Hindi
	3. Oo
	4. Oo
	5. Oo

Tayahin	Hanay A	Hanay B
	sunflower	San Francisco
	rosas	gumamela
	lagundi	bougainvillea
	mint	lang-lang
	Sampaguita	
	marigold	

Tuwirang	Pagtatanim	3
Di-tuwirang	Pagtatanim	3
		1
		5
		4
		2
		5
		2
		5

Balikan	1. B
	2. B
	3. S
	4. S
	5. S

Sanggunian:

Department of Education. Edukasyong Pantahanan at Pangkabuhayan
4 Gabay sa Pagtuturo pp. 132-139

Department of Education. Most Essential Learning Competencies
2020.

Kagawaran ng Edukasyon. 2015. Edukasyong Pantahanan at
Pangkabuhayan 4 Kagamitan ng Mag-aaral. pp.326-332-336

For inquiries and feedback, please write or call:
Department of Education – Division of Valencia City
Lapu - Lapu Street, Poblacion, Valencia City 8709
Telefax: (088) 828 - 4615